

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru z pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četr let „ 1.—

Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede opoludne.

Štev. 15.

V Mariboru, dne 12. aprila 1900.

Tečaj XXXIV.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem marcijem potekla je naročnikom četrletnikom naročnina. Prosimo torej, naj se podvizajo, nadaljnjo naročnino dopostati, da se jim dopošiljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 1 krono, do 1. oktobra 2 kroni in do konca leta 3 krono. — Naročnina pa, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštinih nakaznicah.

Upravnistvo.

Vstal je!

Vstal je!... Ob tem klicu, ki se glasno razlega sedaj ob velikonočnih praznikih po vesoljnem krščanskem svetu, pluje naš duh zopet siloma nazaj čez stoletja in stoletja. Pred našo dušo vstaja celo Kristusovo življenje. Z bedo in revščino se začena, s preganjanjem in trpljenjem se nadaljuje. Udanih mu prijateljev ima malo, srditih sovražnikov vse polno. A vse zaman! Kristus kljub vsemu temu izvršuje svojo nalogo, zaradi katere ga je Oče poslal na svet. In ko so ga sovražniki pribili na križ, prijatelji sočutno položili v grob, ko je zapuščen od celega sveta, tedaj uprav pokaže svojo moč v najsvetlejšem sijaju, brez tuje pomoči, iz lastne moči — vstane iz groba, od smrti. Aleluja, vstal je,.... ti klici mu zvenijo nasproti, ljudstva in narodi hitijo pod njegovo zastavo ter ga z občudovanjem molijo kot največjega mučenika, a tudi kot največjega zmagovalca. Premagal je smrt, vstal je!

Slovenski narod tiči v okovih bede in trpljenja, odkar poznamo njegovo zgodovino. Od vseh strani ga napadajo mogočni sovražniki, zvestih prijateljev šteje le malo. Ubogi slovenski narod! Ali boš kedaj premagal svoje sovražnike, ali boš kedaj zagledal solnce svobode in prostosti, ali boš kedaj dihal zrak srečnejših dni?

Ne obupaj, borni narod slovenski! Beda, zatiranje, trpljenje, to niso znaki bližajoče se smrti. Brezdvomno boš tudi ti doživel jasnejše čase, ako boš posnemal vzgled svojega božjega Učenika. Izvršuj tudi ti nalogo, zaradi katere te je nebeski Oče postavil v drvenje in vrvenje svetovnega pozorišča!

Kaj je naša naloga? Ali imamo tudi Slovenci svojo zgodovinsko nalogo? Tako majhen, ubog narod, kako posebno nalogo bi naj imel na svetu? Tako se povprašujejo otožno naši rodoljubi. Sklepi božje Previdnosti so prikrite človeškim očem. Ne vemo in ne moremo vedeti, kake posebne namene ima vsemodri Bog v nebesu z nami, a to je gotovo, to vemo s popolno sigurnostjo, da imamo kakor vsak narod vsaj to nalogo na svetu, visoko, krasno nalogo: da živimo kot narod Bogu v čast in sebi v zemeljsko srečo.

In to je dovolj! Naj se drugi narodi ponašajo z velikanskim slovstvom, z mogočno razvito obrtijo in trgovino, z ogromnim bogastvom, naš največji ponos pa naj bo vse-skozi krepostno narodno življenje. V mejah kreposti in poštenosti pa skrbimo tudi za zemeljsko slavo in srečo. Kolikor nam pripuščajo naše razmere, pospešujmo razvoj slovstva, delajmo za napredek obrti in trgo-

vine in utrjujmo si gospodarsko blagostanje. Dela drugih narodov lahko nosijo pečat velikosti, naša dela naj nosijo pečat poštenosti in otročje udanosti do najvišjega bitja.

To nalogo Slovenci tudi lahko dosežemo. Bog nam je dal svetel razum in mehko, za vse dobro zavzeto srce. Izobrazujmo svoj um z učenjem, čitanjem, poslušanjem govornikov, svoje srce pa si čistimo in krepčajmo v božjih, za to določenih ustanovah. Kajti čim bistrejši bo naš um, čim čistejše bo naše srce, tem lažje bomo izvrševali svojo visoko nalogo, živeti Bogu v čast, a sebi v korist.

Ker pa moramo živeti, ako hočemo izvajati kot narod od Boga nam določeno nalogo, za to je tudi prav in potrebno, da se borimo in skrbimo za svoj narodni obstanek. Bog je dal slovenskemu narodu življenje, in za to gotovo ni njegova volja, da se poizgubimo in izginemo. Če nam torej drugi narodi vsiljujejo boj za narodni obstanek, ne smemo se ga vstrašiti, ampak se pogumno postaviti v bran. Vsak človek in narod ima svoje sovražnike, ne čudimo se potemtakem, da jih imamo tudi Slovenci.

Življenje našega naroda je valovito, je burno. Med narodom vstajajo sovražniki naše visoke naloge, izven naroda sovražniki našega obstanka. Toda to nas naj ne moti! Hodimo neustrašeno svojo pot, ki nam je začrtana od božje Previdnosti. Prej ali slej bodo morali viharji utihniti in sovražniki bodo morali reči: Sedaj moramo odnehati, slovenski narod je nepremagljiv. In takrat bo za Slovence vstajenja dan!

Listek.

Slovenski junak.

Do leta 1806. so bili Habsburžani izvemši le kratke dobe nemški kralji in kot taki nosili od papeža njim pridani naslov rimsko-nemškega cesarja. Kronanje izvoljenega nemškega kralja se je vršilo redno v Ahenu, od leta 1562. naprej pa v Frankobrodu ali Frankfurtu ob Majnu, imenitnem mestu na Pruskem.

Bilo je leta 1562. Vladar avstrijskim deželam in nemški cesar je bil Ferdinand I. Čutil je že, da se mu bliža smrt, in zato dal svojega najstarejšega sina Maksa izvoliti naslednikom na nemškem prestolu ter v Frankobrodu kronati. Slavnost je bila minula in Maks se je vračal na Dunaj domov, vendar ne po najkrajšem potu, ampak čez Inomost, ker mu je bilo mar, da bi dežele, kojim naj kedaj vlada, vsaj kolikor toliko poznal, in — pa to je bila njegova tajnost — ker ga je vleklo v Inomost srce. Z Maksom, ki mu je tedaj bilo 35 let, je tudi potovala njegova žena Marija. To Vam je bil drugačen vlak, kakor jih imajo vladarji dandanes, kadar potujejo. Štel je 1500 voz, 3000 konj, in kdor

ga je hotel mimo idočega videti od konca do kraja, je moral stati tri cele ure; kdo bi pa mogel opisati sijaj krasnih voz, konj in noš neštevilnega spremstva!

Kajpada je moral Maks kraj sebe imeti tudi svojega ljubljena, vrlega slovenskega plemiča Andreja barona Ravbarja. Čudno ime to, kaj ne? Sicer pa utegne biti znano iz tiste pesmi, ki pripoveduje, kako so pri Sisku Slovenci Turke naklestili. Toda svoje ime je ta rod zares dobil od ropanja. Imela je namreč slovenska koroška rodovina od vladarja potrjeno pravico, da je smela med tem, ko se je na Gosposvetskem polju vršil oni starodavni običaj slovesnega ustanavljanja slovenskega kneza, ropati in požigati po svoji volji. Ta čudna pravica bi naj ljudstvo opominjala kolik blagoslov je v deželi red, za kojega skrbi knez. Odsihmal so se udje tega rodu sploh imenovali Ravbarji, in prejšnje njih ime se je pozabilo. Seveda v resnici Ravbarji niso požigali in ropali, ampak ljudem dali se odkupiti. To je vladar, ki jim je bil čudno pravico izročil, seveda naprej vedel; toda bilo mu je do tega, da izvenredno vrli in zaslužni rod na poseben način odliči. Rod Ravbarjev je, kakor je lahko misliti, sčasoma silno obogatel ter imel grajščine po vsej slovenski zemlji, tako na pr. na Kranjskem Kravjak in Krumperk, na Štajarskem Zbelovo;

v Gradcu pa so Ravbarji imeli veliko palačo; ulica, v koji je stala, se še danes imenuje Ravbarjeva. Ali Ravbarjev rod ni bil le bogat na denarju, ampak tudi na krepostih in zaslugah za domovino in cesarja. Zaradi tega mu je leta 1516. bilo podeljeno baronstvo. Izmed vseh Ravbarjev se pa posebno odlikuje naš Andrej. Bil je kaj moder ter radi tega od cesarja bil imenovan dvornim vojnim svetnikom; slovel je tudi kot pogumen junak, zraven pa bil blaga duša, ki se je le pote-goval za blaginjo drugih; veljal je v svoji dobi za prvaka med avstrijskim plemstvom. Večji del svojih let držali so ga na cesarskem dvoru. Za časa, ko se je vršil dogodek, ki ga mislimo pripovedovati, je bil Andrej Ravbar mož v najkrepkejši dobi, velik, krasne rasti in lepega, milega obraza. Marsikatero deklisko oko se je željno obračalo po njem, ki ni imel družice ob strani, spremljajoče ga na potu tega življenja. Črna obilna brada je bila tako dolga, da je ni imel nikdo takšne; segala mu je čez pas dol do tal, od tod nazaj zopet do pasa, kjer je bila zatakljena; navadno jo je imel spleteno. Bil pa je tudi izvenredne telesne moči; železno podkovo prelomiti bilo mu je igrača, prst debel železen drog je preklal na en mah, in nekoč je zanesel v pričo cesarja Maksa na rami svojega konja po stopnicah gor in zopet nazaj dol. Radi

Izstop slovenskih dež. poslancev.

Nemški listi se v potu svojega obraza trudijo čitateljem dokazati, da so slovenski deželni poslanci le vsled tega izstopili, da bi tem lažje od deželnega zbora kaj dobili. Nam je neumevno, zakaj si delajo nemški listi ta trud. Da, naši poslanci so izstopili iz deželne zbornice, da bi enkrat res kaj dobili, da bi namreč sedaj izposlovali svojim volilcem ločitev Spodnjega Štajerja od Gradca. Saj to tudi sami priznavajo v svojem oklicu! Ločitev pa zahtevajo radi tega, ker nemška gospoda zanemarija in prezira slovenski Spodnji Štajar, kar je tudi vse natanko dokazano v oklicu poslancev. Zadnji dnevi so nam prinesli zopet novih dokazov. Gornještaj. Nemcem zidajo gozdarsko šolo v Mostu. (Bruku). Ta šola se bo plačevala tudi s slovenskim denarjem. Slovincem pa nočejo dati nobene sadjarske in nobene vinarske šole, odrekujejo nam meščanske šole, da celo ljudske šole nam jemljejo ter jih ponemčujejo. Slovenski konservatorist, na Dunaju, g. Anton Munda, je prosil za majhno podporo, a odbila se mu je. Bivši učitelj V. Štolcar je prosil za upokojnino, a ni se mu dala, zraven se mu je ustavila še dosedanja mesečna podpora. Vse slovenske deželne poslance so izvrgli iz odsekov ter jih nadomestili z nemškimi. Deželni odbor je predložil volilno presnovo, v kateri zahteva za Nemce 9 novih poslaniških mest, za Spodnji Štajer pa samo eno.

Če uvažujemo tako delovanje nemške gospode v Gradcu, ni se čuditi, da narašča med našim ljudstvom vedno večja nevolja nad temi krivičnimi, neznosnimi razmerami in da ljudstvo brezpogojno in navdušeno odobrava abstinenco (neudeležitev) slovenskih poslancev. Dne 5. aprila je govorilo v tej zadevi tudi prvo politično društvo na Spodnjem Štajerju, Slovensko društvo v Mariboru. V tem društvu so združeni vsi spodnještajerski politiki in rodoljubi, v tem društvu se nastavljajo slovenski kandidati za deželni in državni zbor. Za to pa so tudi izjave tega društva velike važnosti. In kaj je sklenilo Slovensko društvo v Mariboru glede abstinence (neudeležbe) slovenskih deželnih poslancev?

Dne 5. aprila je «Slov. društvo v Mariboru» sklenilo naslednje resolucije:

1. »Slovensko društvu v Mariboru, kot politično društvo za celi Spodnji Štajar, popolnoma odobrava abstinenco slovenskih deželnih poslancev, ki v Gradcu niso družega doživeli nego preziranja in žaljenja, ter izjavlja, da bi bila nadaljna navzočnost

naših poslancev v Gradcu ne samo brezuspešna, ampak tudi zoper čast slovenskega naroda.

2. Slovensko društvo v Mariboru pozivlja slovenske deželne poslance, da naj nastopijo sedaj kot voditelji slovenskega ljudstva v borbi za upravno samostalnost Spodnjega Štajerja, za razdelitev deželnega šolskega sveta, izločitev Spodnjega Štajerja izpod graškega nadsodišča ter ustanovitev nadsodišča v Ljubljani za slovenske pokrajine, za razdelitev kmetijske družbe in ustanovitev narodnih kurij v deželnem zboru.

3. Slovensko društvo v Mariboru odločno obsoja gonjo štajarskih Nemcev proti imenovanju slovenskega deželnega šolskega nadzornika za spodnještajerske ljudske šole ter zahteva, da se vlada ne da ustrašiti vsled te gonje, ampak da nemudoma imenuje za slovenske ljudske šole posebnega deželnega nadzornika.

4. Slovensko društvo v Mariboru se izreka za splošno in neposredno volilno pravico, ker le na ta način pridejo slovanski narodi v Avstriji do moči, primerne njihovem številu. — Vse te resolucije so se vzprejele enoglasno in nepisanim navdušenjem.

Z ozirom na to izjavo torej lahko rečemo, da celi Spodnji Štajer enoglasno, brezizjemno odobruje izstop deželnih poslancev. Pravzaprav bi ne trebalo sedaj nobenega nadaljnjega odobravanja naše tozadevne politike. Vendar slišimo, da hoče okraj za okrajem nastopiti ter izreči svojim poslancem neomejeno zaupanje. Na Velikonočni ponedeljek bo zborovanje v Bišu in takrat bo govoril lenartski okraj. Tako je prav!

Tudi narodni občinski zastopi so se začeli gibati. Občinski zastop v Rečici je imel dne 9. t. m. sejo ter sklenil: »Občinski zastop v današnji seji popolnoma odobruje izstop slovenskih poslancev iz deželnega zbora. Proč od Gradca! Poslanci na dan!«

Politični ogled.

Deželni zbor štajarski se ne sili z delom. Seje so le malokedaj, in kadar so, trajajo tako kratko, da se poslanci komaj medseboj pozdravijo. Slovensko ljudstvo torej nič ni izgubilo s tem, da so njegovi poslanci izstopili iz deželnega zbora. Nemški konservativci in deželni odbor so vložili v deželnem zboru volilne preosnove. A nobena ni za Slovence sprejemljiva, v obeh se kaže mržnja do Spodnještajerskega ljudstva. V prvem predlogu je, da le nekaj omenimo, za Spodnještajersko določen le en nov poslanec, a Gornji

in Srednji Štajer bi dobila vsaj po dva. Ta določba je izvanredno predrzna in za nas Slovence naravnost žaljiva. Kajti Spodnji Štajer v vseh rečeh, ki govorijo za pomnožitev poslaniških mest, visoko nadkriljuje Srednji, posebno pa še Gornji Štajer. Spodnještajersko ljudstvo je povprečno mnogo, mnogo bolj omikano nego nemško in plačuje več krvnega davka, kajti to je znano, da na pr. Gornje Štajerci niso ravno lepe in brhke postave. A vendar nemški poslanci hočejo, da mi naj dobimo le enega novega poslanca, Nemci pa štiri. To je pravica! Vse kaže, da žaljenja za nas Slovence ne bodo prej nehala, dokler ni Spodnji Štajer ločen od Srednjega in Gornjega Štajerja. Delajmo, da se to prejkoprej zgodi!

Proti italijanskim vinom, se je oglašila katoliško narodna stranka na Kranjskem. Posl. Žitnik in tovariši so vložili v dež. zboru kranjskem samostalni predlog, naj se osrednja vlada pozivlje, da pri bodočih obravnavah glede nove carinske in trgovinske pogodbe z Italijo ne vsprejme takozvane vinske klavzule, marveč primerno zviša carino od italijanskih vin.

Volitve za tržaško okolico so žalostno izpale. Slovenci so izgubili prvi okraj, kjer je zmagal Italijan Banelli proti Slovincu dr. Abramcu. V drugih okrajih so sicer zmagali Slovenci, a tudi italijanske manjšine so, razven v tretjem okraju, znatne. Prirejajmo shode, razširjajmo časnike, da si štajarski Slovenci priboré povoljne uspehe za prihodnje volitve.

Poljedelska šola v Pazinu. Poljedelstvo v Istri je jako zanemarjeno, kar je spoznala tudi vlada. Zato se je obrnila do dež. odbora istrskega z vprašanjem, ali bi ne bila umestna v Pazinu poljedelska šola s hrvatskim učnim jezikom. A dež. odbor je v svoji gorečnosti za blagor prebivalstva odgovoril, da šole ni treba. Tega bi ne verjeli, ako bi se na Štajerskem ne godilo Slovincem ravno tako! Ali bode vendar vlada uvidela, da so italijanski mogotci sovražniki blagostanja ljudstva? Take razmere kriče do neba in skrajni čas je, da jim vlada konec stori.

Izgon Slovanov. Iz Berolina prihaja poročilo, da okolu 100 čeških delavcev mora zapustiti Rotenbach pri Gottesbergu vsled določila vladnega zastopnika. Prusi se naše vlade prav nič ne boje, ker samo grozi ob takih nasilstvih, a ne povrača z istim orožjem.

Bolgarski knez Ferdinand se baje v kratkem poroči z rusko veliko kneginjo Heleno in bo prodal v to svrhu tudi vero svojih očetov ter prestopil v pravoslavno

navedenih vrlin ga je pa tudi cesar silno rad imel in ni ga pustil od sebe.

Maks še ni bil nikoli v Inomostu, ali misli njegove so pogosto uhajale v to mesto. Živela in umrla je namreč tukaj ona, ki jo je bil v mladih letih ljubil s polnim žarom prve ljubezni. Kako je hrepenel po zakonski združitvi z najdražjim mu bitjem na tem svetu, ali strogi oče ni privolil. Dekle je moralo vzeti drugega in sicer grofa Campobassa. Čez 7 mesecev je mlada žena porodila zalo dekletce in zraven umrla.

Maksu je bilo to znano, in zato se je bližal inomoškemu ozidju žalostno zatopljen v spomine nekdanjih dnij, ko je v očeh svoje lepe Helene gledal odprto nebo, dasi je odstihmal že preteklo 17 let. Ni maral za prekrasno planinsko okolico, ne za udano mu spremstvo, ne za vesele obraze osrečenega, ob cesti stoječega ljudstva; a hipoma se vzdrami, kajti dospel je njegov voz do mestnih vrat in se tukaj vstavil, kjer je cesarja čakal prvi pozdrav glavnega mesta tirolskega. Zbran je bil cvet meščanstva z občinskim zastopom na čelu, prišlo so semkaj vse cehe z zastavami, veselo vihrajočimi v lahnem zraku, tudi ženstvo, žene in device, ni hotelo ostati doma ter se v najkrasnejših oblekah gnetlo k vozu, in zaoril je iz tisoč in tisoč grl ljubljenu vladarju navdušeni tirolsko-zvesti pozdrav.

Ko je krik polegel, pristopila je k odprtemu vozu s krasnim šopkom v roki, bela kot angelj, devica, da cesarju z zbranimi besedami izreče prvi poklon. Ali v tem hipu, ko se nežna ustca odpró, in njen globoki, mili pogled zadene oko Maksovo, ta zdrhti, in nekako omamljenemu mu pogled obvisi na obrazu dekletovem. »Tebi je ime Helena!« vzklikne in dehtivo čaka odgovora. Dekle se malo prestraši, a vendar ponižno glavico nagne in tihim glasom reče: »Tako mi je ime.« Maksu bolestno ustnice zatripljejo, in vendar se zopet pogled njegov vidno radostno razlije po krasni, srečo očitujoči prikazni dekletovi, in utrnejo se mu besede: »Dovolj vem.«

V tem hipu pridere splašen konj ter se zadrevi naravnoč proti Heleni; v tem trenutku pa stoji tudi pred njo orjaška postava Andreja Ravbarja, ki z mogočno roko konja ugrabi za uzdo ter ga pri priči ustavi, kakor da bi bila vanj tresčila strela. Helena se, strahu odrevenela in onemogla, nasloni na bližnjo ograjo, hoteč čakati, da se ji zopet moči povrnejo. Cesar, to videč, ukaže ji dati konja, da ne zaostane. Zdaj pristopi Ravbar s svojim belcem na povodcu se pred devico prožno prikloni ter ji z mahljajem roke naznani, da ji ga ponuja. Kdor je ta prizor gledal, je moral opaziti, kako ga je zalila

rudečica. Helena pogleda vrlega viteza, privoljno zakima, in Ravbar jo lahko vzdigne na svojo žival.

Cesar veli zopet pognati in vrsta se je pomikala naprej. Helena se je na belcu čvrsto držala, ali videlo se ji je, da za blesk in lesk ki se je širil okoli nje, ni pazna. V tistem hipcu, ko jo je neznan vitez s črno brado vzdignil na konja, je v njenem srčecu zadrhtelo, in ne bi bilo mu treba hoditi kraj nje, njegova podoba bi ji itak stala pred dušo. Na cilju se vrsta razide, Ravbar sprejme zopet svojega belca, ulovi iz očesa Heleninega še en pogled, in izginila mu je, da je ni več videl. Zato pa je tem dehtivejše v svojem srcu hranil njen zadnji pogled.

Cesar je v Inomostu ostal nekoliko tednov, in veselice in slavnosti so se vrstile druga za drugo. Na zadnji večer pred odhodom pa je povabil inomoško gospodo k sebi, da bi ji s sijajno zabavo dal znak hvaležnosti. Tudi Helena je bila prisotna. Za bogato obloženo mizo ji je bilo odločeno mesto med svojim očetom in španskim plemičem imenom Don Carlos de Castilia y Zuniga, ki se ji je dobrihal in potegoval za njeno roko. Očetu je bila ta ponudba zelo po volji, kajti španski plemič je bil imenitnega rodu, silno bogat in med vitezi daleč na okrog slul kot najmočnejši; sam je pravil,

cerkev. Če postane to tudi resnica, si Bolgarska, posebno pa še njen knez, ki tako neznačajno baranta z verami, sicer nič ne pridobita, pač pa Rusija. Ona bi dobila s to ženitvijo velik upliv na Bolgarsko in cel Balkan. Evropski politiki pa bodo imeli zopet en dokaz več za trditev, da si Rusija s svojo slovansko politiko na Balkanu pridobiva vedno trdnjša tla. Avstrija pa izgublja vsled svoje ponemčevalne politike ves upliv. To nemstvo in ponemčevanje je nesreča za Avstrijo!

Zopet anarhističen napad. Na kolo-dvoru v Bruslju je predzadnje sredo popoldne valeskega princa, prestolonaslednika angleškega, napadel 16-letni anarhist Sipido. Dvakrat je ustrelil na princa, a ga ni zadel. V stanovanju napadalca, katerega so takoj prijeli, našli so mnogo anarhističnih spisov.

Naš cesar bo šel začetkom maja v Berlin, da bo navzoč pri slovesnosti, s katero se proglasi nemški cesarjevič polnoletnim. Spremljal bo ga minister zunanjih stvari, grof Goluhowski. Nemški listi pišejo, da se bosta naš in nemški cesar pri tej priliki pogovarjala tudi o Rusiji, ki dobiva na Balkanu, posebno v Bulgariji, vedno več upliva. Toda to ni verjetno, in nemški listi si bržčas to želijo, o čemur sedaj že kakor o gotovi stvari pišejo.

Rusi častijo Slovenca. Letos obhajamo Slovenci stoletnico rojstva velikega slovenskega pesnika dr. Fr. Prešerna. Z nami obhajajo ta spomin tudi drugi slovanski narodi. Celo veliki ruski narod časti našega pesnika, in pred kratkim se je priredila Prešernu v čast velika slovesnost v Petersburgu, ki se je sijajno obnesla. Veliki narodi nas torej slavijo, naši ljudje pa se nekateri še vedno sramujejo slovenskega jezika in imena. Zasljepljenost vseh zaslepljenosti!

Vojska v Južni Afriki. Buri vedno vznemirjajo angleškega generala Roberta, ki čaka v Bloemfonteinu na nove konje in zimsko obleko za svojo armado. Konji so došli sicer te dni preko morja v Kapstadt, a vsled vožnje zmučeni še ne bodo tako hitro za rabo. Buri se upajo že jako blizu Bloemfonteina, tako da je general Roberts moral začeti misliti na majhne utrdbe. A s svojimi vojskovodji imajo Buri nesrečo. General Cronje je ujet, poveljnik Joubert mrtev, in sedaj se poročča, da je šef generalnega štaba Villebois Maureil ubit, ker se je upal preblizu večje angleške čete.

da mu v vsej Evropi nikdo ni kos. Ravbarjeve in Helenine oči so se iskale in končno našle, ali govoriti njima ni bilo mogoče. Ko se je po končani gostiji vse jelo pripravljati na ples, pristopi Ravbar h grofu Campobassu ter prosi, da bi se smel s Heleno zavrteti. Oče dovoli. Ravbar stopi pred Heleno, pa jo neopazovano odvede v stransko sobo, kjer sta bila sama. Tukaj ji odkrije svojo ljubezen ter jo snubi. Helena mu odgovori, da tudi njej srce zanj gori, toda da je treba za zakon vsekako očetove privolitve. V tem hipu stopi v sobo Don Carlos. Ko zasluči, kaj se godi, plane razkačen na Ravbarja, ter ga hoče ozmerjati. A slovenski junak odklanja vsako razpravljanje na tem mestu in pozove Španca na dvoboj. Medtem pa se je cesarju zazdelo, da se v stranski sobi godi nekaj nenavadnega. Pride torej gledat in ko pravo izve, odloči prepis sam rekoč: «Čegava bo Helena, odločita vidva, ki se za njo potegujeta, sama, in sicer v dvoboju, ki se ima vršiti jutri dopoldne javno, toda ne v krvavem, ampak skušala bodeta drug drugega spraviti v vrečo, in kateri zmaga ter svojega nasprotnika ujetega položi Heleni pred noge, ta si jo pelja kot ženo domov.» Cesar je dobro vedel, kogar bo zmaga.

Drugi dan je ob jedenajstih dopoldne okoli arene za dvornim vrtom, kjer je danes

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Kmetijska zadruga in njeni nasprotniki.) Ono nedeljo je imela kmetijska zadruga svoj prvi občni zbor. Ljudstva je bilo izredno veliko, žal da so nas zapustili govorniki. Naprošen je bil gospod Ivan Kač in gospod M. Jelovšek. Gospod Kač nam je dan poprej brzojavil, da ne more priti, a zavoljo gosp. Jelovškega pa nam deželni odbor niti odgovoril ni. Zadruga je vse pravočasno oskrbela, celo za teden dni odložila občni zbor, vendar govornikov ni bilo. Odkritosrčno moramo reči glede vmemarnosti deželnega odbora: Tako se ne igra z našim ljudstvom! Kmetje so prišli, čakali zastoj in če bi ne bilo benediškega kapelana, bi se to nedeljo gotovo zadruga razdružila. Omenjeni prijatelj slovenskega kmeta je prihitel po silnem blatu ves vpehan in truden, ter razložil mnogoštevilnim kmetom namen in pomen zadrug, omenjal delovanje več drugih zadrug, srečno zavrnil vse nasprotnike kmetijskih zadrug in šele tedaj so postali ljudje boljše volje. Na novo jih je pristopilo 25, tako da sedaj šteje zadruga 90 udov. Če jih ima zadruga na Cvenu samo 80 in dobro uspeva, mora tudi uspevati svetotrojiška. Toda čuj slovenski svet, kaj so naši trojiški nasprotniki počeli pred zborovanjem. Nek »slovenski« značajnej iz sosedne fare, naprošen od tukajšnjih nemškutarjev, je napisal v »Slovenski Narod« hujskajoč in nesramen članek proti naši zadrugi, katero imenuje »lažikmetijsko zadrugo«. V celi naši sosesčini je le en sam naročnik »Slov. Nar.«, trg Sv. Trojica nima nobenega; in še ta naročnik ni pravi naročnik, pošilja se mu kot zvestemu dopisniku list iz milosti brezplačno, saj je tudi vedno v denarni zadregi in si je zato v najbližnji »žlahti« s trojiško posojilnico. Veliko iztisov tega lista se je nalašč naročilo in v trenutku je bil preplavljen ves trg s »Slov. Narod«. Pošiljal se je zlasti udom kmetijske zadruge. Tako je došel tudi v naše roke. In kaj so dosegli naši nasprotniki? Ravno nasprotno, kar so želeli. Kapelan svetobenediški, kateremu dopisnik ničesar drugega očitati ne more, kakor to, da je neki jezen, ker so njegovega župnika vrgli iz načelnštva trojiške posojilnice, je ogromni množici slovenskih kmetov prebral dotični članek. In kak je bil učinek? Ljudstvo je bilo nevoljno do skrajne meje in vsi smo sklenili podpirati trgovce, obrtnike in gostilničarje, ki so udje zadruge ter jih je kar 25 na novo pristopilo. Le hujskajte, le mešajte in ne bo dolgo, da si boste lase pulili

vojaško vežbališče, bilo zbranega občinstva, da se je vse trlo. Prišla sta tudi cesar in cesarica, in tudi Helena, kateri je glasno utripalo srce, stala je v cesarjevi bližini. Njej ni bilo znano, da je lepi Ravbar, ki je zanj trepetala, tako silno močan. Cesar da znamenje, nasprotnika nastopita in čudni dvoboj se začne. Naskočita se, primeta drug drugega, vzdigata in vijeta se, da so kosti pokale. Španec je bil zares močan. Ali ko že na obeh straneh jamejo pešati moči, se zbere Ravbar, zatelebi nasprotnika na tla, onemoglemu hitro potegne vrečo čez glavo, ga v veselem krikju gledajočega občinstva ponese do Helene ter ji ga zmagonosno lepo položi pred noge.

Helena se srečepolnega srca oklene roke dragega Andreja, in čez teden in dan ju pelje pot v franciškansko cerkev, kjer ju je gvardijan v pričó cesarja, ki je ponosno starešnil, poročil. Oholega Španca Dona Carlosa de Castilia y Zuniga pa od onega trenutka v Inomostu ni bilo več videti.

Smešničar.

Dve nemškutarci sta bili v mestnem gledališču. Ko vidita, kako so na odru umorili igralca, reče prva drugi: »Pobegnive, drugače naju pozneje pokličejo za pričó!«

iz glave, ko bodo vaši žepi prazni slovenskega denarja. Vi pa vrli kmetje obrnite hitro hrbet nasprotnim nam Trojičarjem ter se krepko oklenite »zadruge«.

Sv. Benedikt v Slov. gor. (Bralno društvo.) Kako deluje, kako napreduje? Najboljši odgovor bi bil: Pridi in poglej ter se prepričaj sam! Društvo je ustanovljeno 19. novembra lanskega leta. Takrat je štel 80 udov in sedaj? 134 nas je! Tako je zapisano na oznanilni deski v »Čitalnici«, tako priča tudi zapisnik udov. Morebiti si misliš, cenjeni bralec, to so večinoma le papirnati udje ali udje na papirju, čitajo pa malo! Tako? Pridi in poglej v društven zapisnik za izposojevanje časnikov in knjig. Čudiš se, kaj ne? Pa se tudi lahko, ker zagledaš številko 1780 t. j. od 19. nov. lanskega leta si je izposodilo 1780 oseb raznih knjig in časnikov. Poglej še zapisnik zadnje nedelje! Tu vidiš, da si je samo zadnje nedeljo 80 oseb izposodilo raznih knjig in časnikov. In vprašaj me, dragi bralec, kaj najrajši prebirajo? Odgovorjam ti kratko: «Slovenskega Gospod.!» In koliko iztisov ga ima društvo naročenega? Poslušaj: 20! Kje je še bralno društvo na Spod. Stajarju, ki bi imelo toliko iztisov »Slov. Gosp.?!« Jasnó je torej kot beli dan, da društvo deluje, napreduje, uspeva, da je bilo potrebno. Ponos, rekel bi krona našega društva pa je naša mladina, naši fantje, katerih je vsako nedeljo natlačena soba. In veste, kaj še si izmislijo naši fantje? Ne samo brali, tudi peli bi radi! In resnično, že več nedelj zaporedoma se vadijo v cerkvenem petju, ker nikakor nočejo zaostati za izprstnim pevskim zborom, ki je sestavljen večinoma iz šolskih otrok. Tako bo sedaj naš pevski zbor popolen. Ljudje pravijo, da daleč na okrog ni tako izbornega petja. To je seveda sad našega bralnega društva. Te vrstice pa imajo namen, slovenske rojake vsprobuditi za snovanje bralnih društev. Nikakor ne recite: bralna društva so se prezivela! Mi le rečemo: Bralna društva bi naj oživela!

Iz Svetinj pri Ormožu. (Dobrotnika šole). Velecenjena gospoda brata dr. Franc Simonič, kustos vseučiliščne knjižnice na Dunaju, in Jožef Simonič, veleposesnik in načelnik krajnega šolskega sveta svetinjskega v Ivanjkovcih, dala sta dne 20. marcija t. l. vzdati na rojstni hiši pokojnih dveh stricev duhovnikov dekana Jožefa Simonič in Ivana Aleksandra Simonič v Ivanjkovcih lepo mramornato spominsko ploščo. Pokojnika bila sta največja dobrotnika tukajšne farne cerkve in domačih ubogih. Pri tej priliki dala sta razdeliti tudi med odrasle učence tukajšne šole 100 komadov zlasti za domačo faro velevažne in prekoristne domoznanske knjige: dr. Gregor Jožef Plohel, imeniten humanist ali dobrotnik slovenski, njegova domačija in rod v Ivanjkovcih, katero sta spisala župnik Jakob Meško pri Sv. Lovrenci v Slov. gor. in dr. Franc Simonič na Dunaju. Učenci imajo s to knjigo veliko veselje ter jo prav pridno preglejujejo in berejo. Naj bode blagima dobrotnikoma domače narodne šole tudi na tem mestu izražena najtoplejša zahvala in Bog plati!

Kdor svojih prednikov ne ceni,
Njih naslednik biti vreden ni! —

Iz Savinjske doline. (Občinske volitve v Št. Pavlu, gibanje Nemcev). Št. Pavel ob Boljski, lep je tvoj kraj, olikani so tvoji prebivalci, no v poslednjem časi postal si črn in ne opere vas več nobena »žajfa«. Vi ste v narodnem oziru naredili gorostasno sramoto celi Savinjski dolini, pritisnili ste ji na čelo zopet pečat nemškutarstva. Pri ravno končanih občinskih volitvah ste se združili pod komando protestanta inozemca in dveh nemških baronov, ter ste vrgli slovensko stranko. In volilce ste si pridobivali s tem, da ste rekli, če zmaga slovenska stranka, bo treba delati novo župnijsko gospodarsko poslopje. Pač star mane-ver! Toda dober mora biti, da le drži!

Vidi se vam, da ste še narodno zaostali, vidi se vam, da malo berete, ker se daste takó zvoditi. Da si boste krono dejali na glavo, boste si za župana izvolili menda barona Hackelberga? Le naprej na tej poti! Sploh je nemška »gospoda« tu v okolici v zadnjem času živahna. Vransko ima nemškutarski občinski zastop, nemškutarski krajni šolski svet, predsednik tukajšnje kmetijske podružnice je Nemeč in v Braslovčah hočejo Nemci tudi priti do kake moči. In Št. Pavel, no seveda ta mora itak povsod zraven biti, kjer je kaka nerodnost. Za-tó, slovenski rodoljubi, bodite pametni in složni, pa podučujte ljudstvo na shodih in v bralnih društvih, potem bo vedelo ločiti tudi prijatelje od sovražnikov.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Vesele praznike! Ko bi želje veljale kaj! . . . Mogočna povodenj najkrasnejših želj bi drvila iz našega uredništva in upravnštva po slovenski domovini, ko bi želje veljale kaj! . . . Sedaj pa sprejmite le skromno, a srčno željo: »Vesele praznike!«

Abstinenca slov. poslancev. Iz Slatine se nam še poroča: Odbor slov. katol. političnega društva na Slatini je poslal g. deželnemu poslancu, g. dr. Jurteli, naslednjo izjavo: »Popolno odobravamo Vaš, kakor Vaših gg. tovarišev izstop iz štaj. deželnega zbora, kjer se Slovincem godi krivica za krivico. Samo dva slučaja: krivična razdelitev slatinske občine v prid semkaj privandranih posilincev in suženjska plača slov. delavcev v deželnem kopaljšču na Slatini. Nikjer se torej na Spodnjem Štajarskem odločneje ne sliši klic: »Proč od Gradca!« kakor v križevske nadžupnije deseterih občinah. Odločno zahtevamo posebni namestniški oddelek za Južni Štajar, ločitev deželnega šolskega sveta v nemškega in slovenskega; mesto nemške c. kr. kmet. družbe posebni kulturni svet z nemškim in slov. oddelkom, slov. ljudskošolskega nadzornika, slov. ljudske in srednje šole; istotako regulacijo Drave, Pesnice, Sotle ter drugih regulacije potrebnih vodotokov. — Gospod poslanec! Vaši volilci stojijo kakor skala za Vami. Slovenci, ne udajmo se! Vse za vero, dom, cesarja!« — Gospodoma drž. poslancema, dr. L. Gregorecu in I. Žičkarju, pa se je poslala ta-le izjava: »Odbor slov. kat. političnega društva na Slatini prosi slov. državne poslance sploh, posebej pa naša dva zastopnika državnega zbora, velečastita gg. dr. L. Gregoreca in I. Žičkarja, da naj blagovolijo primernim potom osrednji vladi na Dunaju pojasniti utemeljeni vzrok izstopa štaj. slovenskih deželnih poslancev iz dežel. zbora ter izposlovati, da se pravične zahteve štaj. Slovincem izvedejo v najkrajšem času!«

Usposobljenostni izpiti za učitelje in učiteljice na c. kr. učiteljšču v Mariboru se bodo začeli dne 7. majnika. Prošnje je treba vložiti do 30. aprila.

Ne bo nič. Naše c. kr. učiteljšče ne dobi novega poslopja, ampak ostane pri Badlu na stanovanju v dosedanji hiši, katera pa se bo znotraj nekoliko bolj primerno priredila in prezidala. V dvorišču bo Badl sezidal tudi telovadnico, v katero bodo hodili telovadit učiteljščniki in gimnazijci.

Odlikovanje. Profesor slovenskega jezika na mariborski gimnaziji, gospod Ivan Majciger je imenovan povodom umirovljenja šolskim svetnikom. Gospod profesor še ostane do konca šolskega leta v službi.

Iz šole. Nameščeni so kot učitelji oziroma učiteljice: v Dolu pri Hrastniku gosp. Ivan Polak, na podružnici v Ostrvici pri Št. Jurju ob Tabora gsp. Ivan Jezovšek, pri Sv. Jurju na Ščavnici g. Fran Kocmut in gca. Marija Kocmut, na Gorici pri Gornjemgradu g. Ivan Časl, pri Sv. Antonu v Slov. goricah g. Josip Klemenčič in gdč. Viktorija Trost,

na dekliški šoli Trbovlje-Vode gdč. Hildeg. Rieger, na Gomilskem gdč. Marija Miklič, v Cezanjevcih pri Ljutomeru gospa Nemetz iz Št. Jurja na Ščavnici. Učiteljicam za ženska ročna dela je imenovana za Kebelej gospa Josipina Pukmeister.

Smrt. V torek popoldne ob 2. je umrl v Mariboru po celem Štajarju občeznani in velespoštov. cesarski svetovalec in upokojeni profesor na c. kr. učiteljšču gospod Franc Janežič. Spodnještajarski učitelji so večinoma njegovi učenci. Telo pokojnika se je prepeljalo v Žalec in bode jutri na ondotnem mirovdvoru pokopano. Naj v miru počiva!

Katoliško delavsko društvo je imelo v nedeljo mesečno zborovanje. Gsp. dr. Matek je govoril o boju laži z resnico, g. Bohak pa o suženstvu ženstva, posebno delavskega, v novodobni družbi. Društvo bo priredilo prvo nedeljo v maju izlet v Marijo Puščavo, kjer bo predpoldan za društvenike maša, popoldne pa pri gsp. Ajholcarju koncert z velezanimivim sporedom. Gostje in prijatelji društva dobro došli!

Skrb deželnega odbora za slovenske kmete. Trojiška zadruga je prosila deželni odbor, naj ji pošlje na zborovanje dne 1. aprila potovalnega učitelja g. Jelovška. Prošnja se je vložila tri tedne prej. A g. Jelovšek je dobil od deželnega odbora naznanilo komaj zadnjega marca, ko že ni mogel več priti. Tako se delajo zapreke izobraževanju slovenskega kmeta!! In mi bi naj vsled tega silili v Gradec?

Ogenj je uničil dne 2. aprila v Hočah gospodarsko poslopja A. Kebra in železno skladišče Pfeiferja. Bila sta zavarovana.

Poslanec Wolf, znani ropotač v državnem zboru, bo 29. aprila v Mariboru govoril. Pohvalil bo Mariborčane, da so si napravili Bismarkovo ulico in s tem pokazali pomanjkanje pravega avstrijskega duha.

Kmetijsko šolo s hrvatskim učnim jezikom namerava vlada napraviti v Pazinu. Tudi na Spodnjem Štajarju bi potrebovali enako šolo s slovenskim učnim jezikom.

Nasprotniki omike. Nemškim listom ni po volji, da gsp. J. Bele poučuje po čitalnicah in »bindišarskih« kmetijskih društvih naše slovensko ljudstvo o vinarstvu in sadjarstvu. Seveda, ako bi šlo po njihovi želji, bi naj slovenski kmet ostal neumen, da ga lažje nemškutarski meščan in tržan izsesata. Toda, nemški Mihelj, tvojih besed mi ne poslušamo več!

Iz Pruskega. Da sta ravnatelj in en učitelj vinar in sadjar. šole v Mariboru prišla iz Prusije, pripoznavajo sedaj Nemci sami v svojih listih. A o ravnatelju trdijo, da se je v svojih mladih letih naučil tudi nekoliko slovenski. Ali pa ni slovenski že tudi v svojih mladih letih pozabil, o tem modro molčijo.

Sentiljčani! Dne 17. t. m. to je na velikonočni torek morajo priti stariši z otroki v Št. Ili, da jih dajo vpisati v šolo. Vsakemu je na voljo dano, da vpiše otroka ali v slovensko (utrakvistiše) ali pa v nemško šolo. Sentiljčani! Vi veste, da se Vaši otroki tudi v slovenski šoli naučijo dovolj nemški. Zato bi bilo neodpušljivo, če bi dali svoje otroke vpisati v nemško šolo. Tamkaj bi otroci odkraja ničesar ne razumeli, ker ne znajo nemški. Zaostali bi torej v pouku in duševnem razvoju, a v slovenski šoli se učijo raznih predmetov v razumljivem slovenskem jeziku, polagoma pa začenjajo z nemškim. Tako je edino pametno, to morate vsi pripoznati. Nemci sedaj z vso silo agitirajo za nemško šolo ter hočejo, da bi slovenska šola ne dobila dovolj otrok in se tako uničila. Sentiljčani, ali si bodete dali svojo šolo res uničiti? Slovenski svet gleda na vas in z gotovostjo pričakuje, da boste kakor vsakikrat, tudi tokrat rešili svojo narodno čast.

Državni in deželni poslanec č. g. J. Žičkar, postal je župnik in dekan dekanije v Vidmu. Čestitamo!

V konkurz je prišlo kleparsko podjetje Mine Verstovšek v Kozjem in trgovina J. Markoviča v Gornji Radgoni.

Dopolnilne občinske volitve v Celju se bodo vršile dne 26. 27. in 28. t. m. Zdi se, da se Nemci hočejo cepiti. Mlada in stara struja se bojujeta za nadvlado. No v odločilnem trenutku pa bodo zopet vsi vkup šivali.

Star denar. Posestnik Lebar iz Volče vasi pri Ljutomeru je na nekem travniku pol metra globoko našel pisker starega srebrnega denarja iz 13. stoletja. Velik del tega denarja se je pridobil za graški muzej Joanneum.

Iz Središča. V nedeljo dne 22. t. m. pride znani organizator kmetijskih zadrug g. Ivan Kač v Središče kjer bode govoril, v zadevi kmetijske in mlekarke zadruge. Prijazno vabimo vse okoličane, da se blagovolijo vdeležiti tega, za kmetijstvo velevažnega predavanja, katero ima edino le ta namen, kmetijski stan povzdigniti in ga rešiti pretečega pogina ter mu pripraviti boljšo bodočnost. Shod se vrši v tukajšnji šoli točno ob 3 uri popoldne.

Cerkvena umetnost. Za kozjansko župno cerkev je naredil domači umetnik M. Gerzina krasen lesorez, ki predstavlja Marijo in sv. Jožefa, kako iščeta v Betlehemu prenočišča.

Na vojaškem naboru v Kozjem je bilo izmed 180 fantov 83 potrjenih. Iz naše kozjanske župnije so skoraj vse pobrali in jih vtaknili v vojaško suknjo. Dobro znamenje!

Velika povodenj je bila 8 in 10. t. m. v kozjanskem okraju. Polovico tedna je skoraj neprenehoma deževalo in tako je bila Bistrica primorana prestopiti svoje meje in se razliti po travnikih in njivah. Pa tudi naša mejna reka Sotla se je razlila po širni ravani in povzročila mnogo škode ondotnim prebivalcem, ker jim je nanosila po travnikih in njivah mnogo proda in kamenja. Veliko ljudi je moralo zapustiti svoja stanovanja in bežati bolj na višine. Res ubogi ljudje ob Sotli, ki morajo toliko straha in škode pretrpeti. Da bi se vendar enkrat že Sotla uravnala.

Vsled deževanja nastale so po državi velike povodnji. Pri nas je izstopila Ščavnica, Pesnica in Sotla, deroča Mura pa naredila ob bregovih veliko škode. Promet na železnici med Radgono in Radenci je bil nekoliko časa ustavljen, ker je voda spodjedla tirni jez. Sedaj je že zopet vse v redu. Na progi Maribor-Dravograd se je zadnji petek pri Faalu potegnil plaz na železnični tir, in vlaki so imeli vsled tega veliko zamude. Zemljo so odmetali in promet gre gladko.

Povodenj pri Sv. Trojici v Slov. goricah je bila pretekli teden. Toda ne voda, ampak liberalni ljubljanski dnevnik je preplaval trg. V isti številki je bil napad na trojiško kmečko zadrugo in to je trojiško četvorico Schütz, Steinbauer, Golob, Kirbiš tako razveselilo, da si niso mogli kaj, da bi ne izposodili lista v mnogobrojnih izvodih po celem trgu. Povodenj pa ni naredila nobene škode in zadruga še stoji! Heil!

Nesreča na železnici. Zadnji petek je doletela paznika Tancerja med faalsko postajo in predorom velika nesreča. Ko je prihajal iz Koroškega pred polnočjo poštni vlak, šel je ceste zapiravat. Ravno ko je šel preko tira k drugi prečnici, da jo zapre, dohiti ga vlak, vrže s tako silo v bližnjo soho, da se je strla, ter ge močno poškoduje. Že drugi dan je Tancer vsled dobljenih ran v velikih bolečinah umrl. Zapušča udovo s 4 majhnimi in nepreskrbljenimi otroci.

Kadetna šola v Strasru. Za šolsko leto 1900/91 se bo v kadetno šolo v Strasru sprejelo 30—50 učencev. Šolsko leto se začne z 20. septembrom. Komando šole rado daje vsa potrebna pojasnila.

Prepovedan uvoz. Nižjeavstrijsko namestništvo je prepovedalo uvažanje svinj iz ptujskega in brežiškega okraja.

Duhovniške vesti. Provizor na Polenšaku je postal č. g. Franc Valenko, kapelan pri Sv. Tomažu. Kapelan pri Mariji Snežni č. g. Karol Malajner je prestavljen k Svetem

Tomazu. Pomočnim duhovnikom v Ormožu je imenovan duhovnik nemškega reda č. g. Stanko Dostal.

Iz drugih krajev.

Avstrijsko šolstvo in narodi. Nemeč prof. Hickmann, je na podlagi uradnih podatkov določil številno razmerje med avstrijskimi šolami in navodi tako-le (prvo število pove, koliko šol ima dotični narod, število v oklepaju pa, koliko mu jih po številu prebivalcev gre): Nemci, gimnazijev 103 (69), realk 59 (32), ljudskih šol 7576 (6720); Čehi, gimnazijev 43 (44), realk 20 (20), ljudskih šol 4845 (4251); Poljaki, gimnazijev 25 (31), realk 4 (14), ljudskih šol 2018 (2988); Rusini, gimnazijev 2 (25), realk — (11), ljudskih šol 1896 (2487); Srbo-Hrvati, gimnazijev 3 (5), realk 1 (2), ljudskih šol 395 (520); Slovenci gimnazijev — (9), realk — (4), ljudskih šol 670 (891). To velja seveda le za tostransko polovico države. — Jako zanimivo je, ta števila primerjati. Zatirani Nemci imajo vseh vrst šol mnogo več, nego jim po pravici gre, srednjih šol skoro dvakrat preveč; Čehi imajo tudi ljudskih šol več, nego jim po številu prebivalstva gre; sicer je sami plačujejo, a radi to storijo, ker vedo izobrazbo ljudstva ceniti. Učimo se od njih Slovenci! Rusinom se godi z ozirom na šolstvo slabo, najslabejše pa nam Slovincem, ki nimamo niti jedne realke in niti jednega gimnazija; še ljudskih šol v resnici nimamo 670 slovenskih, ker so sem-le štete tudi vse dvojezične, namreč take, v katerih je učni jezik le v nekaterih predmetih in na nižjih stopnjah slovenski, da ne govorimo o onih, v katerih je nemščina oziroma laščina obvezen predmet. Če bi pa ljudska šteta za Slovence bila pravična, zahtevati bi imeli 10 gimnazijev, 5 realk in 1000 ljudskih šol.

V Solnogradu je umrl dne 5. t. m. ondotni nadškof in kardinal Haller, star 54 let.

Društvene zadeve.

Za mariborsko šolo je daroval mlad rodoljub 2 K. Kje so nasledniki? Živeli nasledniki!

Za dijaško kuhinjo daroval je č. g. P. Rath 10 K, gsp. M. Šoštarich 2 K, č. g. L. Janžekovič, župnik v Veržeju po gsp. Sršenu 10 K. —

»Slovenska Matica« razpošilja te dni knjige za leto 1899.

Posojilnica v Framu je imela v preteklem letu vseh prejemkov gld. 63982.79 in vseh izdatkov gld. 61496.54, torej skupnega denarnega prometa gld. 125478.33. Za dobre namene je izdala 600 K. Posojilnica je član celjske Zveze, katera je zadnjo revizijo izvršila dne 15. junija 1899 leta.

Sadje- in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj ima svoje glavno zborovanje dne 22. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda J. Skaza v Velenji s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Posvetovanje o nakupu zemljišča za društveni vinograd; 5. Predavanje potovalnega učitelja gospoda I. Belé-ta; 6. Slučajnosti. Pri tej priložnosti vzprejemali se bodo tudi novi udje in delili se bodo cepiči najboljših sadnih in trsnih vrst. Pričakuje se zelo mnogobrojna udeležitev.

Okrajna posojilnica v Ormoži registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ktera je začela svoje delovanje 15. julija 1899, izdala je računski zaključek za upravno dobo od 15. julija do 31. decembra 1899. Iz istega posnemamo: Pristopilo je 237 zadržnikov z vplačanimi deleži po 4740 K. Posodilo se je 214 zadržnikom vkup 73.480 K, jeden zadržnik je posojilo po 260 K vrnil. Stanje posojil koncem leta 1899 znaša 73.220 K. Vložilo je 99 strank vkup 76.750 K 36 h, vzdignilo pa 7 strank 6550 K. Stanje hranilnih vlog koncem leta znaša 70.200 K

36 h. Čistega dobička je bilo 101 K 43 h, kteri se je pridjal k rezervnemu zakladu. Isti znaša z vplačanimi vstopninami 416 K, vkup 517 K 43 h. Vseh prejemkov je bilo 84.303 K 99 h, izdatkov pa 80.913 K 25 h, denarnega prometa torej 165.217 K 24 h. Okrajna posojilnica obrestuje vloge po 4½% ter pripisuje obresti 1. januarja in 1. julija vsakega leta h glavnici. Rentni davek plača posojilnica sama. Posojila dajejo se zadržnikom na osebni kredit na 6%, proti vknjižbi pa na 5½% obresti. V tiskani računski zaključek, ki se je doposljal že večini posojilnic, vrnila se je pomota na prvi strani: »posodilo se je na novo 237 zadržnikom itd.« mesto 214 zadržnikom. Dotične p. n. posojilnice s tem na dotično pomoto opozarjamo.

Kmetijska zadruga na Cvenu ima svojo I. redno glavno skupščino na belo nedeljo ob 2. uri popoldne v prostorih zadržnega posestva. Vspored: 1. Poročilo načelnikstva in nadzornikstva. 2. Odobritev letnega računa. 3. Raznoterosti.

V Biš! Kat. politično društvo za sodnijski okraj sv. Lenart v Slov. goric. priredi političen shod v Bišu v narodni gostilni gsp. Ig. Gomzi in sicer na Velikonočni ponedeljek ob 3. uri popoldne z naslednjim vsprejemkom: 1. Poročilo državnega poslanca dr. L. Gregoreca-a. 2. Poročilo deželnega poslanca dr. Fr. Jurtela. 3. Vera in narodnost, govori podpredsednik F. M. 4. Posvetovanje o zadrugah. 5. Razni nasveti in predlogi. Rojaki slovenski! Pojdimo v slavni Biš na Velikonočni ponedeljek, da slišimo svoje poslance, da se pogovorimo o tem in onem. Odbor.

☛ Današnji list obsega 10 strani. ☚

Listnica uredništva: Gosp. Fr. Zemljich, učitelj v Lučah. Potrjujemo, da niste pisali zadnjega dopisa »Iz gornjegrajskega okraja« in da sploh niste dopisovalec našega lista. — Več kmetom v Cezanjevcih: Če je, kakor pišete, cela reč sedaj končana, potem je boljše, da pustimo to stvar v miru, da ne bo nobene nadaljne zdražbe več. Vesele praznike!

Vozni red Dravograd-Velenje.

1243	348	Odide	Spodnji Dravograd	Pride	1203	822
1253	358		Št. Janž S. p.		1153	812
101	406		Sv. Jedert		1146	805
115	420		Slovenji Gradec		1133	752
125	430		Turška vas		1123	741
135	440		Dolže		1113	731
146	451		Mislinje		1103	721
159	504		Gornji Dolič		1053	711
202	508		Huda luknja S. p.		1044	702
212	517		Paka S. p.		1035	653
225	530	Velenje	1022	640		
505	720		Celje		740	410

Karol Tratnik,
izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode
stolne ulice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini
za naročila cerkvenih orodij:
monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev,
križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih,
katere prav lepo in trpežno izdeluje.

Staro cerkveno orodje prav dobro
popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.
Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

☛ Svoji k svojim. ☚

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili
Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

☛ Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do
človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Dobra, varčna kuhinja.

Maggi-jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolni Maggi-jevim juhinim sladilom.

Lekarna
Trnkóczy
v Ljubljani (Kranjsko)
priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročitih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja **dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj** kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
želodečne kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
krogljice odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — skatolja 21 kr., zametek 1 gld. 5 kr., —
Pocukrene krogljice. 1 skatolja 40 kr., 3 skatulje 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
prsni, pljučni in kašijev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvarljivim vapnenim železom, utiša šelka, raztvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

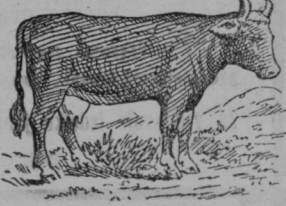
Doktor pl. Trnkóczy-ja
protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživiljajoče drgnenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za kurja očesa, izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, —
žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

Dokt. pl. Trnkóczya
Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Ze skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zametek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolšče. 1 zametek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Zaloga uradno potrjenih tiskovin.
Pozor!
Kedor potrebuje gotovo dober gumi za ceplenje trt naj si ga naroči v trgovini **J. N. Petersič-a v Ptuj-u** zraven okraj. glavarstva.
Cena primerno nizka
Trgovina s papirjem in galant. blagom.

Voznje karte in tovorni listi v AMERIKO
Kraljevi belgijski poštni parnik **Red Star Linie, Antverpen** vozi naravnost v **Novi Jork in Filadelfijo.**
Koncesijovana od visoke c. kr. avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje: **Red Star Linie, Dunaj IV. Wiedenergürtel 20** ali pa **Anton Rebek v Ljubljani — Kolodvorske ulice 34.** **Julij Popper, Innsbruck — Bahnstrasse 8.**

80% očetni cvet!!
Ako hočete dober očetni sami narediti, vzemite od mojega 80% očetnega cveta 1 kg., pomešajte ga z 30—40 litrov sveže, studenčne vode, vse dobro zmešajte in izvrsten očetni je gotov. Pripravili se boste, da niste nikdar še imeli tako okusnega octa (jesiha), in vendar po ceni.
1 kg. očetnega cveta velja 2 kroni. 10-7
R. Bračko v novi poštni hiši v Ptuj-u.

Na prodaj
posestvo, obstoječe iz travnikov, ki se 3krat kosijo, sadunosnika, lepe njive, loga, gospodarskega splotja, dveh blizu vkup stoječih zidanih hiš tik farne cerkve; prodaja skupaj, ali pa na parcele **Marija Orthaber, Spodnja Polskava, p. Pragarsko.** 3-3

Na prodaj!
Jedna stara in jedna nova hiša in poleg 1 oral 500 sežnjev sveta je v **Radvanjih (Rothwein)** pri cerkvi št. 48 takoj za 2300 gld. na prodaj. 3-3

Franjo Körner, krojaški mojster
Št. Ilj v Slov. gor. p. Egiditunnel. XXX —
Podpisani naznanja, da je prejel iz Jägerndorfskih tovarn veliko zalogo blaga. Zato lahko vsem vstreže prav po nizki ceni z celo že napravljeno obleko, katera je tem boljša, ker je ne dobiva z Dunaja ali Gradca, ali Maribora, ampak jo sam izdeljuje. Cela obleka za moške stane 14. 16. 20. 24 kron, najfinejša 36 in 48 kron, za šolarčke pa po 6. 8. 10. 12. 16 kron. 1
Tudi bo letos dobro napravljeno obleko pripeljal na razne sejme.

Cenjena gospodinja!
Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“
Dobiva se povsod. 6
Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

Za sveti postni čas najbolj primerna molitvena knjiga
Marija žalostna Mati Božja
Spisal **Fr. Bezjak**, župnik pri Sv. Marku.
VI. natis.
Obsega pouk o češčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij.
Vezana v polusnje 60 kr., v usnje z zlato obrezo 1 gld. 20 kr.
po pošti 10 kr. več.
Znesek se lahko pošlje v poštnih znamkah ali po poštni nakaznici.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in kraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschmegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 10

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Ciria v Mariboru,

Pristava!

Lepa pristava obstoječa iz zidane hiše in zidanega gospodarskega poslopja, kritega z opeko, 8 oralov njiv, 25 oralov travnikov, velikega sadunosnika in zelinjaka, 6 oralov gozda vse v najboljšem stanju, pol ure od Ptuja v lepi ravnini v župniji Marija Novaštifta se proda zavoljo starosti in bolehnosti lastnice po ugodnih pogojih po sodnijski cenitvi za ceno 16.000 gld.

Vpraša se pa pri posestnici Marjeti Wetzelmeier, v Turničju pri Ptujju. 2-3

Vosek

ali

prazno satovje kupuje

po najvišji ceni in vsako množino Fr. Gert, medicar, Maribor.

Čebelarji ali trgovci, ki imajo kaj takega blaga na prvđaj, naj povprašajo po dopisnici, koliko se bo dobilo za blago in kako naj se dpošlje. Odgovor takoj. 2-3

Učenec

ki ima veselje do lončarije se sprejme pri Jožef Posinger-ju lončarju pri Sv. Trojici v Slov. goricah. 2-3

Setev! franc. lahni oves, črni gorski semenski oves, dupanski oves à gld. 6.50
gorski klajni oves I a gld. 6.—
1-3 II a gld. 5.80

— Tudi celi vagoni. —
rž (žito) gld. 6.50
pšenica gld. 8.—
ajda gld. 8.50

razpošilja proti povzetju iz Frama pri Račjem Barthlme Zamolo.

V najem gostilna

z lepimi prostori, z mesnico, lede-nico, primernim vrtom za sočivje in hlevom za konje — vse v najlepšem redu. Gostilna je blizu cerkve ob veliki cesti. Pogoji se zvedo pri Francu Šmigovcu, posestniku v Mali Varnici p. Leskovec.

Na prodaj!

Nov vinograd že ves z novim trsjem nasajen, katero že lepo rodi je na prodaj na Zdolah (Prekopna) za 550 gld.; več pove iz prijaznosti D. Pleterski v Zdolah.

Proda se!

Do 1. majnika t. l. se proda lepo posestvo 1 uro stran Rimskih toplic, obsezajoče 9 oralov njiv, 33 oralov travnikov in pašnikov, 22 oralov gozda, 2 orala vinograda in lep vrt; pridela se do 300 veder sadne pijače in do 200 veder vina na leto; zraven spadajoča poslopja kakor hiša, svinjski ter živinski hlev, kašta, zidanca in na 6 oddelov kozolec, so jako prostorna in v popolnoma dobrem stanju. Cena 6500 gld., od teh se mora 4000 gld. precej šteti. — Več se izve pri županstvu sv. Krištof p. Laško.

Vinorejci!

Ugodni nakup daje nam pri-ložnost gg. p. n. posestnikom vino-gradov, za letošnje sezono pristno mleto žveplo, gumi za cep-ljenje trt, galico itd. po naj-nižjih cenah ponujati; ter zahte-vamo: za 100 kg. žvepla v finem mlenju K 15.— in za 100 kg. žvepla v najfinejšem mlenju K 15.80 pri odjemi naj-manj ene vreče po 50 kg.

Mnogobrojnih naročil pričakujoči se priporočimo z velespoštovanjem

A. Jurca in sin. v Ptujju.

Poziv.

Gospa Marija Schramml, ki je umrla v Mariboru, namenila je v poslednji volji volilo v gotovini vsem, katerim je bila krstna ali birmska botra. Zato se pa pozivljejo vsi ti volilojemniki, da predložijo svoje tirjatve opremljene s primernimi dokazi ustmeno ali pismeno vsaj do

20. aprila 1900.

pri c. kr. okrajnem sodišču v Mariboru ali pa pri c. kr. notarju gospodu dr. Antonu Reidingerju v Mariboru, delegovanem sodnem komisarju, ker drugače bi se razdelila zapuščina ne oziraje se na njihove zahteve. 3-3

C. kr. okr. sodišče v Mariboru Odd. V. dne 16. marca 1900.

Kapun m. p.

Podpisani žalujoči rodbini naznanjata s tem pretužno vest, da je njen preljubljeni brat, stric in svak, prečastiti gospod

Franc Janežič,

profesor veronauka na c. kr. učiteljišču v pok., kn. šk. lav. konzist. svetovalec, ces. svetovalec, odlikovan s zlatim zaslužnim križcem s krono, častni ud I. društva doslužjenih vojakov „Nadvojvoda Friderik“ in podpornega društva za obolele v Mariboru,

danes ob 2. uri popoldan v 71. letu svoje starosti po mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Telesni ostanki dragega pokojnika bodo se v četrtek dne 12. aprila ob 2. uri popoldan v hiši smrti, Schillerjeve ulice št. 4, slovesno blagoslovili in potem spremili na južni kolodvor. Od tam se bodo prepeljali v Žalec ter položili v petek dne 13. aprila ob 10. uri predpoldan na pokopališču sv. Kancijana v rodbinski grob.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v torek dne 17. aprila ob 10. uri v stolni cerkvi, ob 8. uri v predmestni frančiškanski cerkvi v Mariboru in ob 10. uri v župnijski cerkvi v Žalcu pri Celju.

Rajni priporoča se v pobožno molitev.

V Mariboru, dne 10. aprila 1900.

Žalujoči rodbini:

Janežič in Šepic.

Prežalostnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da so moja preljubljena, nepozabna mati

Ana Sušnik,

dne 10. aprila ob 6. uri zvečer previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 81. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspali.

Priporoča jih v pobožni spomin in molitev hvaležni sin

Janez Sušnik,
župnik

Črešnjevce pri Slov. Bist. 10. aprila 1900.

C. kr. priv. vzajemni požarni zavarovalni
zavod v Gradcu.

K št. 3000.

Razglas.

Ker je umrl upravni svetnik gsp. Heinrich Wastian, se bode dnevnemu redu, objavljenemu 1. aprila t. l., za društveno zborovanje, ki se bo vršilo 7. maja t. l., dodala še 5. točka:

Volitev upravnega svetnika s petletno poslovno dobo.

Gradec, 6. aprila 1900.

Upravni svet.

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice na Ljubnem
registrovane zadrage z neomejeno zavezo
ki se bo vršil

dne 25. aprila 1900 ob 9. uri
predpoludne v posojilniški pisarni
na Ljubnem.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Razni predlogi.

Načelstvo.

Živinski sejem

pri Sv. Juriji v Slov. goricah se bode zavolj Sv. Lenartskega na beli ponedeljek padajočega sejma tukaj prejšno soboto to je dne

21. aprila t. l.

zopet brez stantnine obhajal.
Občinski urad prosi za mnogobrojno udeležbo.

Rudolf Novak,

remenar, sedlar, izdelatelj torbic
Grajski trg 2 MARIBOR Burgplatz 2

Priporoča vsake vrste

konjske oprave, torbic, kovčkov, bičev, denarnic itd. itd.

Lastni izdelek vseh predmetov.

Popravila vsake vrste se hitro in po ceni izvrše. Za dobro delo se jamči.

Karl Kerth

stavbeni in umetni ključar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela za cerkvene in zasebne stavbe: kakor omrežja za oltarje, za mostovžve, za stopnice, za vrtove in slemena, za grobove, strelovode itd. po najnižji ceni pri vestni izvršitvi.

Oskrbi tudi kar najhitreje vsa v svojo stroko spadajoča popravila.

Delavnica: 2-5

v Mariboru

Koroška ulica 37, poprej Sirak

Cepljene trte

na ameriksanski podlagi in sicer mozler, velš rizlink, gutedel in beli ranfol se dobivajo dobro izraščene in zanesljive pri

Vincenc Ozmecu trgovcu pri Sv. Tomažu (Ormož.)

Cena 100 komadov 18 K.

Učenec

ne pod 16 let star, krepke rasti se takoj v moji usnjariji sprejme. Karol Kirbiš, usnjarij, Sv. Trojica pri Mariboru. 3-3

85

najlepsih in priljubljenih slovenskih napevov za citre, s podloženim slovenskim in tudi nemškimi besedilom. Cena 100 strani obsegajoče knjige, 5 K s pošto 40 vin. več. — Dobiva se samo pri Josipu Sorg v Zagrebu.

Službo pristavnika

želi dobiti Ivan Levičnik Lauzendorf pri Ptuj, sposoben slovensčine in nemščine.

Učenec

močen, z 18 leti ki ima veselje do kovaškega dela se sprejme in dobi za zaslužek na leto obleko. Tudi kovaškega pomočnika takoj sprejme Franc Pristovnik, — Oplotnica, Štajarsko. 2

Razne

uradne pečate

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dragocen molitvenik.

Pisal Josip Štelcar.

»Torej je res Emilija umrla?« nagovori silno nališpana gospodičina Kramarjeva majhnega, črno oblečenega gospoda v beležnikovi (notarjevi) pisarni.

»Da, gospa, umrla je!«

»Kaj pa je z njeno oporoko?«

»Ta se bode takoj prebrala!«

»Bodemo li kaj podedovali?«

»Seveda, saj imamo pravico do tega!«

»Kdo je neki ta slabo oblečena gospa, ki stoji tam le zunaj za durmi z majhnim fantičem?«

»Sestra Emilijina je. Ta gotovo ne bo mnogo podedovala.«

»Kaj, Ana je, ki se je omožila z nekim malopridnim možem?«

»Da, da, ona je; že jo poznam!«

»Pa je jako predrzna, da se upa še pokazati med našo rodovino, katero je tako grdo onečastila.«

»Saj res! Morala bi vendar vedeti, da Emilija v življenju ni dosti marala za njo.«

V tem hipu stopi Ana s sinčkom v sobo. Njen obraz je blede, oči objokane in na njenem čelu so bile gube, katere sta zarisali beda in žalost.

»Kaj pa hočete Vi tukaj?« jo vpraša gospodična Kramarjeva z neprijaznim glasom.

Nič, le beležnika hočem vprašati, če se je moja blaga sestra v svojih zadnjih trenutkih tudi mene kaj spomnila.«

»Tako! Vi torej mislite, da se je spominjala Vas, ki ste naredili toliko sramoto naši pošteni rodovini!«

»Moj mož je bil sicer reven, a pošten človek,« odvrne Ana, »zato se ga ni treba sramovati ne meni in ne mojim sorodnikom. Njegov spomin mi je svet in drag! Ako sem pa jaz sama kaj zakrivila, zato pa sem tudi mnogo trpela in prepričana sem, da mi bode usmiljenost božja gotovo odpustila mojo pregreho. Ako bi Vi bili v taki revščini, v kakoršni sem jaz in ako bi Vi imeli otroka, za katerega moram jaz skrbeti, bi razumeli, kako hudo sem se pokorila.«

»Ali pa veste, da se to, kar ste storili, ne da izbrisati?«

V tem stopi beležnik v sobo. Ravno še je slišal zadnje besede, ki jih je gospodičina Kramarjeva izgovorila proti Ani. Nejevoljen ustavi govornico ter reče s trdim glasom:

»Gospodičina, zakaj očitata Ani to, kar sta ji oče in sestra že davno odpustila?«

»Kaj pa išče tukaj, kdo jo je neki sem poklical!«

»Ona mora tukaj biti,« odvrne resno beležnik, »jaz sem jo poklical.«

Potem stopi k mizi, razgrne velik kos papirja ter začne razkladati, da je gospa Emilija zapustila 200.000 kron v gotovem denarju, mnogo dragocenih biserov, oblek, grad, ki je vreden 160.000 kron in star molitvenik z raznimi podobnicami. Na koncu oporoke pa so bile zapisane sledeče besede:

»Jaz, Emilija Rojar, ukazujem, da se vse moje premoženje razdeli na tri dele; prvi del naj bo denar, drugi del grad, biseri in vse premično blago, tretji del pa naj bo moj molitvenik. Moji sestri Ani sem odpustila njen prestop, s katerim je vznemirila našo rodovino. Ko bi prej zvedela o njeni bedi, bi ji tudi že poprej rada pomagala. Jaz se je torej tudi v svoji oporoki spominjam. Gospa Kramarjeva, moja sinaha, naj prva voli del mojega premoženja, za njo naj voli moj stričnik in tretji del, kar ostane, naj dobi moja sestra Ana.«

»Aha, Emilija ni bila samo usmiljena, ampak tudi pametna,« vsklikne stričnik, majhen in črno oblečen gospod.

»Gospa Kramarjeva! Kateri del si torej izvolite?« vpraša resno beležnik.

»E, tistih 200.000 kron!«

»Ali je to vaša resnična volja?« vpraša beležnik.

»Da!«

Beležnik je hotel vzbuditi v njej usmiljenje do Ane ter pravi: »Gospa, Vi ste bogati, Ana je pa uboga. Kaj, ko bi hoteli Vi njej prvi del prepustiti in molitvenik vzeti, ki je gotovo tudi dragocen — spomin.«

»Vi se šalite, gospod!« vzklikne gospa. »Kajti po mojem mnenju gospa Emilija v oporoki skoro naravnost pravi, da pripada molitvenik njeni sestri Ani. Kakor sem rekla, ostanem pri svojem.«

Gospod stričnik si je izvolil grad in kar je še k temu delu spadalo. Tudi njega skuša beležnik ganiti in mu sočutno reče:

»Gospod, kaj ko bi Vi hoteli kaj od svojega dela prepustiti svoji teti Ani? Vam se itak ne bode mnogo poznalo, ker ste bogati. Usmilite se nje, saj je Vaša sorodnica.«

Stričniku se naberejo usta v prezirljiv nasmeh in z odločnim glasom odvrne:

»Gospod, zahvaljujem se za Vaš nasvet. Gradu ne morem odstopiti, kajti ta meji na moje gozdove, imel ga bom za svoje poletno bivališče. Biserov pa tudi ne moram pustiti, imel jih bom v spomin!«

»Naj bo v božjem imenu; jaz Vas ne smem siliti, kajti dolžnost mi je, oporoko natančno izpolniti,« pravi beležnik.

Gospa Kramarjeva in stričnik odideta, vesela svojih bogatih deležev, ter zasmehljivo pogledujeta Ano.

Sedaj vzame beležnik molitvenik iz svoje pisalne mize in ga poda gospej Ani, rekoč:

»Tukaj imate tudi Vi svoj del od sestre svoje Emilije!«

Ona vzame molitvenik, pritisne ga iskreno na svoja usta in potem pa na ustnice svojega otroka.

»Poglej sinček,« reče mu, »poljubi molitvenik tvoje tete, ki bi te gotovo rada imela, ako bi te poznala. Ko boš znal brati, potem prosi Boga, da ti sv. Duh razsveti pamet in ti dodeli več sreče in blagoslova božjega, kakor tvoji materi!«

Priče so bile do solz ginjene ter so se jokale. Otrok pa pritisne molitvenik na svoje ustnice in končno ga odpre.

»Joj, mama,« zakliče naenkrat, »kako lepe podobice so tukaj notri!«

»Res, moj otrok,« reče se smehljajoča Ana dečku.

»Naša ljuba gospa v rdečem oblačilu,« nadaljuje otrok, »in Jezušek v zelenem krilu. Toda, mati, zakaj so pa ti tanki listki papirja na podobice prilepljeni?«

»Zato, da se podobice ne poškodujejo!« Ana se skloni in bolj natanko pogleda podobice. Pri tem se zasliši glasen krik iz njenih ust in Ana pade v omedlevo.

Beležnik ji pomaga vstati ter reče pričujočim:

»Upam, da se ji ni nič hudega zgodilo. Ti, deček, daj mi molitvenik, da ne boš podobice poškodoval!«

Čez mesec dni potem, srečata stričnik in Kramarica na potu Ano in njenega sina, če tudi prosto, a vendar bogato oblečena, ko sta se peljala v lepem vozu, v katerega sta bila vprežena dva čila konjiča. Povpraševala sta povsod, kako je vendar to mogoče, da je Ana tako hitro obogatela.

Naposlednje sta izvedela, da je Ana kupila krasno hišo za 160.000 kron. To jima je kakor grom zadonelo na ušesa in hitela sta naravnost k beležniku, da jima vso reč razjasni.

Beležnik je sedel pri pisalni mizi ter nekaj zapisaval v knjigo.

»Vas gotovo mudiva v vašem poslu,« začne Kramarica.

»Nič ne de,« odgovori beležnik, »pišem ravno nekatera dolžna pisma za dolžnike gospe Ane, kojim je drage volje posodila v potrebi denar.«

»Kaj?« zakliče stričnik, »potem, ko je že hišo, kočijo in konje nakupila, ima pa še denar?«

»Da, gotovo!«

»Odkod pa dobi vse to?«

»Saj ste sami videli, odkod?«

»Kaj smo videli?«

»No, ko je pri pogledu na podobice — omedlela.«

»O tem ničesar ne vem!«

»O,« nadaljuje beležnik, mislil sem, da ste Vi to zapazili. V molitveniku je bilo 60 podobic, na vsaki podobici je bilo šest bankovcev, vsaki za 1000 kron!«

»Za božjo voljo,« zakriči stričnik ves zavzet.

»Ko bi jaz to prej znala!« vzdihovala je Kramarica.

»Saj bi si bili lahko izbrali, Vam je bilo na razpolago, sam sem Vam svetoval vzeti molitvenik, pa niste hoteli!«

»Kdo bi si tudi mislil, da je bil v tako slabem molitveniku skrit tako velik zaklad!«

Poželjenje po denarju oslepi človeka, in neusmiljenost se kaznuje.

Dopisi.

Iz Dornove. Obljubili smo dragemu bralcu »Slovenskega Gospodarja« poročati o novi brizgalnici v Dornovi; pa glej! Človek obrača, Bog pa obrne. Združili so se nekateri veljavni možje iz Dornove ter šli pred pl. Pongraza ter ga prosili za njegovo brizgalnico. In res prepustil je lastno brizglo, ki je stala pred nekaj leti 2400 K. Dornovi v obče koristno porabo. Iz dnu sreča mu kličejo vsi Dornovčani: Slava mu! — Začelo se je torej pobirati denar za skladišče, v kojem bi naj bila brizgla ter tudi drugo potrebno orodje; okoli 200 K je uže nabranih, prošnje na razna zavarovalna društva so se tudi že razposlala ter z veseljem potrjujemo veliko navdušenost v tej zadevi. Ne moremo si kaj, da ne bi pri tej priliki tudi naše brate ptujske Slovence naprosili, da bi nam priskočili na pomoč z društvenimi pravili za gasilna društva ter tako omogočili, da se v kratkem v Dornovi ustanovi »požarna bramba«, koja bi naj bila na korist ne samo domači vasi, ampak tudi bližnjim vaščanom, katerim kličemo pri tej priliki imenom pogorelecev za njih podporo: »Bog plati!« — V bližnji vasi Pacinje se je pretečeno nedeljo krasen križ blagoslovil, kateri dela tem vaščanom veliko čast!

Gorenja Savinjska dolina. (Razno-terosti). Zdaj dežuje že dva dni, po hribih pa hodi sneg, katerega je pri višjih kmetih pred stirnajstimi dni padlo obilo, poldrugi meter v Solčavi. Cesta od Solčave proti Ljubnem je vsak dan slabejša. Delo kaže mojstre! Prejšni odborniki okrajnega zastopa gornjegrajskega so hodili cesto — gledat, kakor tudi eden gospod iz Gradca, toda popravilo se s tem ni nič. Ali bo kaj zdajšni zastop storil za to cesto, ne vemo; toda upanja nimamo, ker je bil tako ljubeznjiv, da ni hotel nobenega Solčavana ni Lučana v zastop. Denar teh občin pa je vendar dober tem stricom, zakaj tudi tega ne zavrnejo! Zatorej, kdor se misli voziti iz Ljubnega v Solčavo, naj zavaruje svoje in svoje živine življenje, ker konji se zavoljo slabe ceste tukaj sami — obešajo! Če se pa kateri konj ne bi obesil, kakor se je Matevžev na lučko-solčavski cesti, pa bi vtegnil vtoniti v blatu na ljubenski cesti v Grudniški trati. Pri tej priliki bi opomnili, da se naj našega okraja poslanci potegujejo za koristi svojih volivcev tudi v tem oziru! Zadržno življenje je tukaj zdaj v cvetu. Bikorejski zadrugi v Solčavi in Lučah po prizadevanju g. Jelovška kmalu začneta delovati; rečiško kmetijsko društvo se tudi postavlja in v Mozirju so kar celi konsum na pust prodali kakor pišejo časopisi. In potem se piše, da Savinjska dolina — spi! Kdor zdaj posluša časopise raznih strun, bi menil, da se tukaj dajemo — kakor Buri in Angleži. No temu ni ravno takó, pa vendar poštenega, delavnega življenja bi bilo pač potrebno. Zakaj kmetu se tukaj kakor trgovcu in obrtniku godi vsako leto slabejše. Najboljše moči zapuščajo naš kraj in gredo na Ogrsko, v Bosno in Ameriko. Les

nema prave cene, in se še najslabejše obeta. Mejem pa delaveci in družina — saj je že skoro ni dobiti — zmirom dražji. Ptujci pri nas že visoko nosijo glave, po uradih — le glejte na pečate, napise in dopise — se ne daje veljava slovenskemu jeziku. Prvi nemški urad je »Herrschaft Oberburg«, s filialami vred. Nekateri bi bili zakaj, pa kaj si čejo!

Pa enega društva bi še skoraj pozabil, namreč »Planinskega«, katerega podružnica Savinjska se je v svojem poročilu št. 3. »Vestnika« zadela ob nekatere »ki bi jo lahko podpirali, pa ji niso naklonjeni celo iz osebnih ozirov.« Ne bo dal! Zakaj so nekateri gospodje odstopili in vrnili »Vestnik Planinski«, niso osebni oziri, temveč načelo znaneje jungovca, ki je neki rekel, da farje pri planinskem društvu samo zato potrebujete — da plačajo. Po takem načelu, se ne more kriviti drugih, temveč pometajte — pred svojim pragom in potem še le pridite pred druge. In boljše bi bilo, da bi se vsi združili v koristno narodno delo, in pa bi bolj zasledovali politične dogodke v Gradcu in bi skrbeli za povzdigo kmetijstva in živinoreje, kakor pa da Horvate občudujemo in se zanj vne-mamo in zavolj dveh trgovcev konsum in njegove ljudi blatimo in — na pust prodajamo. Zberi se Gorenja Savinjska dolina in zastopaj narodne gospodarske reči, bodi mož ponosen, kakor so bili naši predniki, in gotovo nam boljši časi zasijajo!

Iz Celovca. (Čudeži se godijo). Zares vesel pojav za naš brezverski Celovec so letošnje postne pridige č. g. o. Volberta iz družbe Jezusove. Ta občudovanja vredni in goreči pridigar ima pri svojem podjetju zares nepričakovane vspehe. Za posamezne petke v postu je izbral svojim pridigam v stolnici sedem zadnjih besed Kristusovih na križu; pred vsako pridigo so se pele dotične Haydnove kompozicije. Krasne prepovedi so bile zelo dobro obiskane. — Od dne 25. marca do 2. apr. pa se je obhajala po Koroškem zelo priljubljena in v našem stolnem mestu v mestni župniji z veliko slovesnostjo pobožnost k »Božji glavi«. Tukaj je imel č. g. o. Volbert še več poslušalcev »kakor v stolnici«. Za snov si je izbral besede. »Če gava je ta podoba?« (V bogato okrašenem oltarju se namreč pri tej pobožnosti razpostavi prelepa podoba s trnjem kronane glave). Prostorna cerkev je bila vedno natlačeno polna. — Toda nad vse iznenadljivi pa so njegovi govori za moške, ki jih ima ravno te dneve v stolnici zvečer ob sedmih. Kedo bi si mislil, da bi bilo v našem nacionalnem mestu toliko zanimanja za govore, katerim snov je versko socialna. Stolnica je do zadnjega kotička napolnjena. Tu vidiš moške iz vseh stanov; posebno tudi mnogo socialnih demokratov. Dal Bog, da bi ne bili ti pojavi samo navidezni, temveč da bi tudi naše mesto že prav kmalu obhajalo vstajenje!

Gospodarske stvari.

Izbera trt za obnovitev vinogradov.

Ako si v naši ožji domovini ogledamo dozdej napravljene nove vinograde s cepljenimi amerišskimi trtami, opazili bomo sicer marsikaj dobrega, prišli pa bomo tudi do neprijetnega spoznanja, da se pri izberi in številu posajenih sort dostikrat ni postopalo s potrebno zvedenostjo. Zlasti v zadnjem oziru storila se je večkrat napaka, da se je posadilo ne le neprikladnih, ampak tudi preveč sort, brez premisleka, kolike težavnosti nastanejo iz tega pri obdelovanju dotičnega vinograda in ravnanju s pridelanim vinom. Različne sorte trt zahtevajo ne le različnih vremenskih in zemljskih razmer, temveč tudi različen način obrezovanja in vzgoje, kojim zahtevkom se mora ustreči, da bo rast in obroditev trt dovoljena. Grozdje različnih trt tudi največ raznočasno zori, treba ga je

torej posebej obirati. Le sorodne sorte, pa tudi ne vselej, kakor tudi nekoliko, pa malo drugih sort jednači se v omenjenem oziru; največ pa se zgodi kakor gori povedano.

Ako pomislimo, kako težko je pri naših viničarjih odpraviti stare napačne navade, in jih na primer naučiti boljše rezatve in vzgoje trt, tedaj mora vsak razumnik spoznati, da bo v obče nemogoče, z raznimi trtami različno ravnati tako, kakor je njih naravi primerno. Posajene trte se v takih slučajih vzgojujejo vse po istem načinu, ki je sicer eni sorti morda prikladen, a drugim gotovo ne ugaja. Nepovoljna rodovitost, premočna ali preslaba rast lesa itd. so nasledki takega ravnanja, ki pa se dostikrat neopravičeno pripisuje sorti in cepitvi. Neuspeha je seveda dostikrat kriva tudi dotičnemu kraju neprikladna sorta.

Trgatev ob različnem času zorečih in proti gnilobi nejednako odpornih sort je obtežena; v tem ko je eno sorto radi naprejšnje zoritve in nagnjenja do gnitja že treba zbirati, še druge niso dovolj dozorele in trgatev se mora prekiniti. Navadno si ljudje tega truda ne prizadenejo in potrgajo vse grozdje, ko je le del tistega dozorel in začel gniti. Tako je na pr. z vinogradi, v katerih raste belina poleg šipona (mozlavine); belina začne gniti, v tem ko šipon še davno ni zrel za trgatev. Ali vkljub temu prične se s trgatvijo in potrga se vse, da se le več nabere. Tako pa se dobi mošt, ki ima v sebi malo cukra, pa veliko kisline, ki torej nikakor ni tako dober, kakor bi se mogel v dotični legi pridelati.

Vinograd, obsajen z večim številom sort, bo dajal zalogo raznih vin, ki pa se morajo čista ohraniti le tedaj, ako je njih množina dovolj velika; iz malih vinogradov pa to radi premale množine ne bo mogoče, in moralo se bo ali že ob trgatvi ali pozneje vse skupaj dejati. S tem pa zabredemo zopet v staro napako mešanega nasada, kateri ne daje nikdar boljših vin določenega svojstva.

Vinogradnik ima v prvem slučaju sicer zanimivo zalogo raznih vin, katerih pa radi velike razlike njih svojstva ne bo lahko prodal. Sicer mi bode kedo oporekal, češ, kdor ima raznovrstnega blaga, more vsakomur postreči, ali pri vinski kupčiji na debelo to ni tako, in le tisti vinogradnik bode tovarnikom in krčmarjem lahko prodajal vino, ki ima od ene ali dveh, znabiti še od treh sort veliko in različne kvalitete. Ako si ogledamo vinorodne kraje, kakor Renski okraj, Mozele, Renski Palatinat in Rensko Hesensko z zelo razvitim vinogradstvom in vinsko kupčijo, našli bomo v prvih dveh skoro sam drobni rizlec (graševino), v zadnjih dveh pa zelenčec (zeleni silvanec). Te sorti sta podlaga ondotnemu vinogradstvu, druge so skoro brez pomena in nimajo na vinsko kupčijo nika-kega upliva. V taki omejitvi obstoji moč ondotnega vinogradnika, kateri nizke, srednje in visoke lege z enotnimi ali različnimi zemljinami obsadi z eno, ali k večjemu z dvema sortama, ki se dasta v potrebnem slučaju dobro med sabo pomešati, kakor na pr. rizlec in zelenčec, in dobi radi tega v vinski kupčiji zanesljivega kupca, kajti ta kupi blago, katero more dobro izkoristiti. Vinotržec mora ozir jemati na svoje odjemalce, kateri želijo vedno jednako vino brez ozira na letino, on je torej primoran kupovati vina, s katerimi more ustrezati tem željam. Ako oddaja vinogradnik vedno jednako okusno vino v raznih kvalitetah in po razni ceni, potem dobi odjemalce in jih ohrani, kar se mu nikoli ne posreči, ako ima več različnih sort vina. Sajenje malega števila sort omogoči praprostejše obdelovanje vinogradov in lažje ravnanje z vinom; tako so tekom časa nastala v tem oziru trdna načela in tako je bilo mogoče, da sta se vinogradstvo in vinska kupčija v omenjenih krajih povzpela do tolike popolnosti, da morejo drugim vinskim krajem biti v zgled.

Posnemajmo te kraje in sadimo tudi le malo, v dotičnem kraju v tem ali onem

oziru najbolj ugajajoče sorte. Sedaj, ko velja, z velikim trudom in precejšnjimi stroški obnoviti naše opustošene vinograde, morali bi se varovati starih napak ter opustiti mešan nasad in obilost sort, ker s tem se ne da nič prida doseči.

Katere sorte pa naj sadimo?

Določenega odgovora na to ni mogoče dati; zavisno je to od kraja ter tamkaj se nahajajočih vremenskih, zemljskih in gospodarskih razmer. Kar se tiče teh zadnjih (gospodarskih) razmer, prišlo bo tukaj v poštev, ali se hoče uporabiti take sorte, ki dajo veliko, akoravno slabšega vina, ali pa take, s katerimi se hoče pridelovati posebno dobro vino. Pri takem presojevanju se naj v prvi vrsti ozir jemlje na sorte, ki se v dotičnem kraju že od nekdanj sadijo in se naj izmed tistih izberejo najboljše in zlasti take, ki dajo vinom tistega kraja značaj; tako je bilo na pr. napačno, ako bi v ormužkem, ljutomerskem in radgonskem okraju opustili moslavino (šipon), v mariborskem okraju (Kamnica, Karčevina, Tresternece i. drug.) muškatelec, na Bizeljskem svoj plavec in kavščino, ter da bi sadili sorte, katere po drugod sicer prav dobro uspevajo, ali tamkaj niso dovolj preskušene ali sploh ne ugajajo.

Vendar pa naj to ne izključi saditve novejših vrst, o katerih se iz dosedanjih izkušenj ve, da pa naših štajarskih vinskih goricah uspevajo, da dajo redne, povoljne in tudi bogate obrodke; marveč deluje naj se na to, da se sadijo po takih krajih, kjer domače sorte ne rodijo dovoljno, pa tudi poleg njih v čistih, obsežnih nasadih. V tem smislu omenimo zlasti že precej razmnoženi laški rizlec, drobni rizlec (graševina), zelenčec in beli burgundec.

Za črna vina, kolikor pridejo v naših krajih, kjer se prideluje večinoma le belo vino, v poštev, je vredno omeniti: črni burgundec, portugalko, modro frankinjo, modro lovrenčevko.

Imenovane sorte odlikujejo se v primerjavi med sabo s svojstvi, vsled katerih so pripravne v potrebnem slučaju za krščenje (pomešanje). Ako ostaneta laški in drobni rizlec kislina, smeta se, ne da bi veliko izgubila na svojem znaku, pomešati z zelenčecem (silvancem), kakor se to sploh dela ob Renu s kislim vinom od drobnega rizleca z najboljšim uspehom. Portugalka ima navadno premalo kisline in se lahko s primešatvijo modre frankinje na okusu izboljša. Sorte se v tem oziru po svojih lastnostih popolnujejo, in je tudi v slabših letih mogoče pridelati lahko prodajna vina.

Belega burgundca ni treba mešati; on je samostalna in ena najboljših naših sort za zlahtno vino. Tisto velja o črnem burgundcu za zlahtno rudeče vino in o modri lovrenčevki za rudeče srednje vino.

Od zgoraj omenjenih starih in teh sort naj bi se po trtnicah vzgajale velike množine, da bo vinogradnikom mogoče, si jih lažje priskrbeti kakor dosle, ako jih potrebujejo za nove nasade. Trtnice morejo na ta način, kakor tudi s tem, da vinogradnikom priporočajo malo sort pa dobre sorte, pospeševati prenovitev trsnih nasadov, škodljiv pa more njih upliv biti, ako jim nedostaje dobrega materiala, potem pa priporočajo sorte ali mešanico taistih, katere dotičnemu kraju niso prikladne.

»Gosp. Glas.«

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;

pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovinci,

darujte za šolo v Muti